

מסורת הש"ס

(א) [עירובין לו: וש"נ],
(ב) [שם לו: וש"נ], (ג) יומא
ב. ד. (ד) עירובין טו. ע"ש,
(ה) רש"א, (ו) רש"א.

מוסף רש"י

שמואל יבקע הגור.
והוצרך שלא היה עומד
ללא ליד הפסח ושמה
טבלים למפרע (חולין
יד:) שהיה לא הוצרכה
התרומה מעולם (גיטין
כז:). לכשיבקע. ענין
דבר לאוסר, כלומר דלא
חיישין להי' דלא שבת,
דאי צ"ע מקר ליה לשומר
(עירובין לו: וש"נ) חולין
יד:) שביד ליד כך והוא
טבלים שמה אצל און לחוש
לכך דלא שבת יבקע
(גיטין כז:). מטמא משום
גולל. אם עשאו גולל
לקבר טעמא לעולם דאכל
כמת ענמו ואפילו ניטל
משם דמנא כפרק בהמה
המקשה (חולין עב:). וכל
אשר יגע על פני השדה
לרבות גולל ודופק (עירובין
טו:). ור' מאיר מטהר.
וטעמא דר' מאיר מפרש
ממסכת סוכה (כ"ח) משום
דקסבר כל מחיצה העומדת
ברוח חיים אינה מחיצה
(עירובין טו:).

הישן תחת המטה פרק שני סוכה כד.

עין משפט
נר מצוה

יח א מ"י פ"ו מהל'
טומאת מת הל' ד:

רבינו חננאל

ושנין אימור ואימא הכי,
הא מתני' דקתני אוכלת
בתרומה, ו' יהודה היא
דלא חייש למיתה, והאי
דקתני אסור למיתה, ו'
מאיר דחייש למיתה.
דחניא עשאה לבהמה
דופן לסוכה, ו' מאיר
פוסל ור' יהודה מכשיר.
ואסיקנא ו' מאיר למיתה
חייש, לבקיעת נוד לא
חייש. ואסיקנא לר'
יהודה, לעולם לא חייש
דאי' היין הנשאר הוא
התרומה והמעשר, שמו
אותו ששטה הוא היה
התרומה והמעשר. וכבר
פירשנוהו בשחיטת חולין
לכמה מקומות, לפיכך
לא הארכנו בה עכשיו.
וזה שאמר לכשיבקע הגור,
אם ישאב וישתה הוא
שותה טבלין שכבר נקדע
הגור, אבל כל זמן שהגור
קיים אינן טבלין, דאמרין
הנה התרומה והמעשר
בנוד. (הא דתנן ביום
הכיפורים ו' יהודה אומר
אף אשה אחרת מתקנין
לר' מאיר ששטה אשתו,
מעלה עשו בכפרה. [איכא
דאמרי אמר ו' אחא בר
יעקב וכו']. פי' הבהמה
מחיצה בידי שמים היא,
ועמידתה ברוח היא.

(א) מהל' דל' לעירובין דר"מ
קאמר והא דתנן דר"מ.

בין ירדו ללא ירדו ומיהו טעם זה לא יתכן גבי אס' זא חסם נמי מתני'
התם ככל ענין ומשיב ליה צריכה והא דפריך במרובה (ב"ק דף
טז:) דר' יוחנן אדר' יוחנן דההיא דכל המתלקט ובההיא דלחין
שחלקו לקוחות הן ולא מחלק בין זו לזו משום דכל המתלקט מזכר
דצריז צפירוס [ו] אומקן להתצבר ע"י
תחלוץ יחאל ליה למימר לעולם דכל
הנלקט כדקמני ועוד ניחא ליה למימר
לעולם לא תיפוך ועוד דאפי' הוה
מחלק אכתי קשה ליה מההיא דלאמר
ר' יוחנן דריש כל הגט (גיטין דף
כה:) אף אחרון אינו פוסל משום
דאין צריכה אע"פ שמצבר דצריז
כשאומו איו שאלה אגרש צו
ומיהו צריש כל הגט תרי
מילי דר' יוחנן הוה ליה למימר
לריכותא דמההיא דלקוחות הן לא הוה
שמעיין דאף אחרון אינו פוסל מטעם
דפרישית ועוד י' לומר דהא דריק
ליה לרבי יהודה צריכה מיהא דלכי
מייט הו גיטא היינו משום דמוקי
פרק מי שאלו (שם דף עג:) בלאמר
מעט שאני צעולם דהיינו שעה אחת
קודם מיתתו שלא היתה השעה
מזכרת ולצורך כשמת אמרי' הוצר
הדבר שאותה שעה אחת היתה ולפי
טעם זה אין לרקק מדשמואל ומכל
מקום פי' הקונט' אמת דהא צריש כל
הגט (שם דף כה:) דההיא דאמר
צועלן ע"י שאלה אכא ובההיא
דכל מערבין (עירובין דף לו:) דההיא
דאס' זא חסם למזרח אע"ג דהו
תנאי משמע דלא מהני למאן דלית
ליה צריכה ואס' תאמר דהא לא
חייש ר"מ למיתה ופרק ארבעה
אחין (ביבמות דף כו:) תנן ד' אחין
שנים מהן שואין שתי אחיות ומתו
השואים אחיות הרי אלו חוללות ולא
מחייצות ומפרש התם בגמרא משום
דקסבר אסור לצטל מלות יצמין
דלילמא אדמיכס' חד מיית אידך
וקצטלת מלות יצמין וההיא משנה
רבי מאיר כדמוכח בפ"צ דיצמות
(דף יח.) משום דתתם מתני' ר"מ ויש
לומר דלכילי עלמא חיישי' התם למיתה דלאחר שייצב לאחת פעמים שממתין השני זמן גדול מלחלוץ ומלייצב וחיישין שמה ימות צינתיים
אכל שמה ימות בזמן מועט לא חיישין כבקיעת הגור דהכא וא"ת והא לא חייש ר"מ לשמה מת דזמן מרובה בפרק כל הגט (גיטין דף כה.)
דקתני בת ישראל הנשואה לכהן והלך צעלה למדינת הים אוכלת בתרומה בחזקת שהיא קיים ואפי' לא מפליג התם בין שמה מת לשמה
ימות וסוגיא דשמעתין דפרק שני דיצמות כאפי' דמשמע דקיבלה אפי' מרבה וי"ל דאפי' מדמה פרק כל הגט חששא דשמה מת דזמן מרובה
לשמה ימות לאלתר למאן דחייש להאי חייש אכל פשיטא דלא לגמרי מדמי שמה מת לשמה ימות לאלתר דהא רבי יהודה דחייש
לשמה ימות לאלתר גבי בקיעת הגור ואס' תימני לומר דחייש נמי לשמה מת לאלתר א"כ אשת כהן שיצא צעלה מפתח ביתה לא תאכל
בתרומה מכיון שנתעלם צעלה מעיניה וזרין שיהא צעלה תמיד לפניו צעלה שהיא אוכלת: רבי יהודה ורבי יוסי ור"ש אוסרין. הא
דבעי למימר בשמעתין ובעירובין (דף לו:) ובגיטין (דף כה:) ובמרובה (ב"ק דף טז:) טעמא דר' יהודה משום דלית ליה צריכה אע"ג
דקתני בהדיא משום בקיעת הגור דכוותי' אשכחן טובא שאין הגמרא חושב עיקר טעם אותו טעם המפורש במשנה פרק המערכות
(וכנס דף עו:) גבי אצרי תמימה שנתערבו באצרי צעל מוס וצפרק שלשי דשצויות (דף כא:) גבי שבויה שלא אוכל ואכל כל שהוא חייב
דברי ר"ע וצפרק שני דמכות (דף יז.) גבי כמה יאכל מן הטבל ויהא חייב ר' שמעון אומר כל שהוא וא"ת אי רבי יהודה לית ליה צריכה
אלמא כצירא ליה כר' יוחנן דצריש כל הגט (גיטין דף כה:) וצפרק מעשר בהמה (בכורות דף יז.) דאמרין האחין שחלקו לקוחות הן ומחזירין
זה לזה ציובל אס' כן היאך מלא ידיו ורגליו צבית המדרש דלא משכתא דמיימי צבורים אלמא חד צר חד עד יהושע צן נון דצפרק הציובל
(ב"ק דף ג:) אית ליה לר' יהודה קנין פירות לאו קנין הגוף דמי גבי דין יוס' או יומים וכן נמי לר' יוסי דמספקא ליה התם אי קנין
הגוף דמי או לאו והכא לית ליה צריכה וכי האי גוונא דייק צוקף השולח בגיטין (דף מה:) וי"ל דמדנין יוס' או יומים אין ללמוד צעלמא
אלא גבי מילי דעמד לחוד דהתם כתיבי קראי דכספו ותחת ידו מהאי טעמא לא מיימני לה בהשולח כי מיימני ההיא דשדה אחוה
ועוד י' לומר דדוקא ר' יוחנן הוא דאית ליה הך סברא דמשום דלקוחות הן מחזירין זה לזה אכל איך אמוראי הו אמרי
דאע"ג דאין צריכה אין מחזירין כדקאמר' צריש כל הגט (שם דף כה:) וצפרק מעשר בהמה (בכורות דף יז.) דמכר הוא דלאמר רחמנא
דליהדר' ציובל ירושה ומתנה לא ור' יוחנן לא קשיא מרבי יהודה דהוה מפרש טעמא משום בקיעת הגור מיהו לא יתכן טעם זה
לר' יוסי דע"כ לית ליה כמו שאפרש וא"ת דהכא לית ליה לר' יוסי צריכה וצפרק מי שאלו (גיטין דף עג:) אית ליה צריכה דתנן
ר' יוסי אומר מגורשת ואינה מגורשת ולכי מיית הו גיטא ולמאן דמחלק צריש כל הגט (שם דף כה:) בין תולה בדעת ענמו לתולה
בדעת אחרים ניחא ורצא דלא מפליג התם מפרש טעמא [משום בקיעת הגור ורצה מפרש טעמא] פרק ככל מערבין (עירובין דף לו:) משום
דבעין ראשית ששירה ניכרין ומיהו אכתי קשה דצפרק ככל מערבין (שם) משמע דלית ליה צריכה לר' יוסי גבי מעשר שיש לי צבית
מחולל על סלע שעתה צדי מן הכיס ר' יוסי אומר לא חילל ויש לחלק משום דההיא דמי שאלו הדבר עומד להתצבר צודאי שהרי לא יחיה או
ימות ויש ליה צריכה טפי מההיא דסלע שעתה צדי מן הכיס שמה לא יתצבר הדבר לעולם דכי האי גוונא נוכל לתקן דשמואל: